

СЪВЕТ ЗА ПАРТНЬОРСТВО КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ № 01

от заседание на Съвета за партньорство към ВСС,
проведено на 07.04.2023 г.

Днес, 07 април 2023 г., петък, от 10.00 ч. в зала 312, ет. 3 в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, и паралелно с видеоконферентна връзка се проведе заседание на Съвета за партньорство към ВСС.

На заседанието присъстват:

Вероника Имова – съпредседател, член на Висшия съдебен съвет

Даниела Ангелова – съпредседател, представител на Асоциацията на прокурорите в България

Членове на Съвета за партньорство към ВСС:

Ангелина Лазарова – съдия в Апелативен съд – Варна (онлайн);

Елена Янакиева – представител на Асоциация на българските административни съдии (онлайн);

Пенка Велинова – упълномощена като представител на Българската съдийска асоциация;

Андрей Георгиев – съдия в Софийски районен съд, упълномощен представител на Съюза на съдиите в България (онлайн);

Николай Кръстев – представител на Камарата на следователите в България (онлайн).

От администрацията на ВСС:

Тони Виткова – старши експерт в сектор „Връзки с обществеността“;

Даниела Петкова – старши експерт АО в дирекция „ЧРАОКИ“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. 1. Поглед върху съдийското самоуправление – равносметка и перспектива;

2. 2. Правомощията на прокурора по Закона за съдебната власт да възлага проверки и ревизии при незаконосъобразни актове и действия и прилагане на мерки при установяване закононарушения от страна на изпълнителната власт, в контекста на конституционната им съвместимост с функцията по чл. 127, т.5 от Конституцията на Република България.

* * *

Началото на заседанието е 10.00 часа. Заседанието се провежда в сградата на ВСС и чрез видеоконферентна връзка.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Добър ден, уважаеми колеги. Да проверим присъствието на членовете на съвета, с оглед редовността на заседанието:

Лично се явявя прокурор Даниела Ангелова – съпредседател на Съвета за партньорство и представител на Асоциацията на прокурорите в България. Колегата Владимир Първанов – председател на Управителния съвет на Асоциация на българските административни съдии е упълномощил съдия Елена Янакиева, която се явява лично. Членовете на Съвета за партньорство Стефан Петров и Евгени Иванов, по уважителни причини не се явяват. Колегата Ангелина Лазарова – съдия в Апелативен съд – Варна, член на Съвета от магистратите, неангажирани в професионални организации, ще се включи всеки момент. Явявя се съдия Пенка Велинова – упълномощена от УС като представител на Българската съдийска асоциация. Колегата Татяна Жилова – председател на Съюза на съдиите в България, не се явява. Разговаряно е с нея като е информирала техническия ни сътрудник, че е извън страната, но ще

изпрати представител с пълномощно от името на Съюза на съдиите. Колеги, проявете малко търпение. Колегата Лазарова, здравейте. Колегата – следовател Николай Кръстев от Камарата на следователите също се включи, както и съдия Андрей Георгиев - упълномощен представител от името на Съюза на съдиите. Здравейте!

ВЕРОНИКА ИМОВА: Вече имаме кворум. Приветствам ви с добре дошли на заседанието на Съвета за партньорство! Радвам се, че се събрахме отново, макар и за първото насрочено заседание да имаше пречки с оглед служебни ангажименти на част от членовете, но днес то ще се състои. Всички са получили дневния ред с въпросите, предмет на обсъждане, надявам се, че ще бъде интересно. Темите са актуални и по тях всеки от нас е достатъчно компетентен, с практически опит. Темите са отнесени и към двете юридически професии за Съдийската и Прокурорската. Първата тема е дискусията относно „Поглед върху съдийското самоуправление, равносметка и перспектива“.

Една от ключовите промени в съдебния закон, която дава право на глас на съдиите при управлението на системата, е фактът в обективното ни право и действия вече седем години. Съдийското самоуправление включва редица основни нови права за съдиите: съдиите във всеки съд могат да издигат своя фаворит за председател; Висшият съдебен съвет, макар и да не действа при обвързана компетентност, е длъжен да се съобрази с волята на мнозинството от съдиите за техния фаворит; общото събрание на съдиите приема правила за разпределение на натовареността, които да се прилагат за съответния съд; общото събрание определя

структурата на съда, освен ако тя не е определена със закон, като броя на отделенията , броя на съставите и участието на съдиите в тях по материи; Общото събрание придоби и правото да изслушва кандидатите за председатели и да изразява становище; изслушва мотивираното предложение на административния си ръководител за номинации на заместник-председателите и да дава становище като задължителен елемент от ФС по избора им; събранието може да възрази на решението на председателя; командированите съдии губят правото си на глас в Общите събрания, което лишава административните ръководители от лобистка подкрепа на хората, които са там главно по техен избор и пр. Накратко – увеличи се правомощията на Общото събрание на съдилищата. Виждаме проява на самоуправлението на съдиите и в конкурсните комисии, в помощните атестационни комисии, които подпомагат работата на Комисията за атестирането и конкурсите в Съдийската колегия на ВСС, а това се отнася и за Прокурорската колегия. Независимо с оглед различните принципи, на които се основава организация на двете професии – съдийска и прокурорска, в структурата и състава на конкурсните комисии за кариерно израстване, чрез жребий са представени четирима избрани магистрати, които участват в преценката за професионалните качества на кандидатите за кариерно израстване и в двете професии. Имаме достатъчно натрупан опит в сферата на реализацията на идеите за съдийското самоуправление и може би трябва да обсъдим как всъщност през тези години то е осъществено и следва ли да се надгражда? Има ли обезличаване ролята на административните ръководители от номинацията на Общите събрания в съдилищата, които имат решаващ или

съвещателен глас по редица съществени въпроси във връзка с управлението и организационния живот на съдилищата? Имам предвид конкретните правомощия на Общите събрания в районните, окръжните, апелативните, в двата върховни съда. Докъде стигнахме с правоприлагането на съдийското самоуправление, има ли положителни плодове, има ли разочарования и утвърждава ли то, всъщност главната цел, която си постави законодателят, а именно - независимостта на магистратите и на съдебната власт?

Давам Ви думата. Моля, за вашите становища. Равносметката.

Кой би желал да изрази своята позиция?

Колегата Велинова. Заповядайте, съдия Велинова.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Здравейте, колеги! Искам да изразя своето становище с уговорката, че говоря на база на личния ми опит. Аз в периода, в който са действали тези промени съм работила в Софийския районен съд, в Специализирания наказателен съд, включително съм била заместник-председател на Специализирания наказателен съд и в момента в Административен съд – София-град. Като цяло моите наблюдения са положителни във връзка с тези промени и начина, по който се реализираха, може би се дължи на конкретния опит в тези съдилища, тъй като съм работила в много добри колективи и не сме имали никакви съществени противопоставяния, поне по времето, по което аз съм била там, между ръководството на съда и Общото събрание. Като цяло смятам, че е изключително полезно възможността да бъде изслушано, а в някои случаи закона дава правомощия, решаващи на Общото събрание, тъй като по този начин се балансират правомощията на ръководството на

един съд с правомощията и с мнението на колегите. Всъщност това нещо кара може би ръководството да се съобразява в по-голяма степен с мнението на колегите, с уговорката, разбира се, че понякога то не е еднозначно, но все пак да чуе, дава му възможност да чуе мнението на болшинството от хората, а защо не и на малцинството, и в крайна сметка да съобрази решенията си с мнението на колектива. Смятам, че това е изключително полезно и за административните ръководители, тъй като противното би могло да доведе до вземане на решения, които да предизвикат напрежение и лоша атмосфера в колектива. Като цяло моите наблюдения са положителни. Смятам, че са балансирани правомощията на Общото събрание и правомощието на административните ръководители, т.е. не е налице обезличаване на ролята на административния ръководител, той може естествено да събира всякаква информация, да издава заповеди, съобразно своите правомощия, да следи за срочността, да взема съответни мерки когато е необходимо. В същото време има възможност да се допитва и да вземе предвид и становището на колектива. Като цяло моето отношение е положително към тези проблеми.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, колега Велинова.

Други гледни точки или пък още аргументи в подкрепа на ролята на съдиите в съдийското самоуправление.

Колегата Андрей Георгиев. Заповядайте, колега.

АНДРЕЙ ГЕОРГИЕВ: Здравейте! От моя гледна точка, да, разбира се има положителни страни в това да има, да се чува гласа на съдиите, не смятам, че административните ръководители по някакъв начин са страдали от ролята на общото събрание на съдилищата. Намирам, че все още има известни пречки от различен

характер за пълно реализиране на правомощията на Общите събрания, каквито са уредени в закона и някои предпоставки за конфликти.

На първо място опитът ми е предимно от софийските съдилища, Софийски градски и Софийския районен съд. В Софийският градски съд не е така единна колегията, бих казал, има разногласия по редица въпроси и е имало в годините, ръководствата са предлагали идеи, които не са срещали одобрение от съдиите от Градския съд, но тъй или иначе големите проблеми според мен са това, че на места имаме някаква особена култура на нежелание за участие в Общи събрания по начина, по който е предвидено в закона. Пример за това е Районен съд – Пловдив, където имаме, не знам доколко това е в съответствие със закона, актове за делегиране на правомощия на Общото събрание на председателя, включително такива по избор на това как да се разпределят съдии и за мен един голям проблем, който може би изисква формулиране на добри практики е голямата, че в съдилища с по-голяма натовареност, това важи и за София, и за Пловдив, и за Варна съм го чувал, за Перник не знам как е положението, мисля, че макар и натоварен съд са по-малко на брой хората, говоря за районните съдилища предимно. Има една невъзможност на хората, на колегите да се запознават навреме с дневния ред или се насрочват така общите събрания, че по средата им много хора се оказват, че трябва да влязат в съдебна зала. И за мен би било разумно да се отпрати някаква препоръка или съдилищата да решат този въпрос, в миналото знам от колеги е имало такива практики да се насрочват, да ги наречем редовни общи събрания примерно в петък след обяд, т.е. време когато няма много

заседания и съответно се е знаело примерно, че последния петък от месеца или на всеки втори месец има общо събрание, което е позволявало по-ритмично съдиите да се запознават с дневен ред, да вземат думата и т.н. Иначе това според мен е препоръка, която може да се отправи, но не мисля, че е логично да го има това в нормативната уредба и разбира се не трябва да е единствената възможност за свикване на общо събрание, но може би е добре да се проследи времето на свикване на тези общи събрания и да се създадат някакви препоръки към председателите или към съдилищата, за да създадат или свои вътрешни правила, или пък със заповед на председателя да се определят такива времена, тъй като това би улеснило от гледна точка на това дали това създава затруднения за съдилищата, не съм много сигурен. Големият проблем възниква при разпределянето на съдии по отделения в окръжните съдилища най-вече, когато има обявени места в конкурсите за повишаване, които са обвързани с определена колегия, най-вече гражданска и търговска, там се получават големите проблеми. В много съдилища търговските отделения са малки и съответно в търговските отделения няма места за нови съдии, те идват избрани от конкурс за търговско отделение и започват един такъв латентен конфликт, аз съм избран от ВСС за търговско отделение, а сега защо ме слагате в гражданско. Мисля, че това също трябва да се помисли като проблем, който стои пред организацията на общите събрания и упражняване на правомощията им. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, колега Георгиев. Действително интересни въпроси засегнахте, такива, които будят дискусия и са във връзка със създадени проблеми. Вие споменахте

„културата за неучастие“ в общите събрания, нарекохте я „културата“. Аз се солидаризирам с Вашата теза за съществуващ проблем. Схванах Вашата критична нотка по отношение на практиката на взимане на решения при неприсъствие на отделни съдии в общите събрания, но с индиректното им участие, чрез делегиране на пълномощия. Физически не участват част от колегите, упълномощават свои колеги, които на място формират обща воля и вместо тях. Мисля, че така утвърдената практика в този смисъл не би изразила действителната воля на делегиращите, защото има случаи, при които в хода на дискусиите, при решаване важни въпроси от правомощията на съдийските общности, особено при изслушване на кандидати за ръководни длъжности, изразената подкрепа или неподкрепа спрямо кандидатите, не винаги съдържа автентичната преценка и на тези, делегиращи правата си на глас. В хода на изслушването нерядко могат да настъпят обрати в представянето на качествата на кандидатите, които обективно остават невъзприети пряко от неприсъствалите колеги. Така винаги остава съмнението, че накрая формираната обща воля не би съответствала на действителната воля ако физически всички колеги биха участвали. Да, главната задача на колегите е правораздавателната дейност, но самоуправлението е заложено и като идея за индивидуалната и колективна независимост на съдиите, която е фундамента на справедливото правосъдие. За щастие това не е масов практика на делегиране на пълномощия при участието в общи събрания и взимането на решения чрез този способ ми се струва изключение.

Вторият въпрос, който също Вие засегнахте, колега Георгиев, това е проблемът при разпределението на съдиите по

състави. Има случаи, сега не знам дали са чести, но в нашата практика тук и на кадровия орган, са се случвали такива събития и ние сме били озадачавани. Например, колега, който е спечелил конкурс за повишаване по съответната правна материя в по-високите нива, в окръжните, апелативните, върховните съдилища, където колегите, особено в големите съдилища се разпределят в отделения или колегии, по решение на общото събрание и без съгласието му, бива преместен в друга материя, която не е практикувал. Това се е случвало действително и има прецеденти, в които колеги просто подават оставка. Те не могат да преустроят, оставяйки дългогодишното практикуване на определена материя, а изведнъж по волята на общото събрание с решение, те биват премествани. Вие казахте, особено е драстична промяната от търговски-граждански дела в наказателни дела, а не по малко драстични са случаите на промяната от граждански в търговски състави, без съгласие на титулярите им. Имахме такъв случай с колега, която беше възстановена като съдия в Софийски градски съд, но извън волята ѝ, бе решено да практикува съвсем нова правна материя от упражняваната преди възстановяването ѝ.

Не се ли засяга съществено съдийската независимост, индивидуалната съдийска независимост? Би трябвало да се помисли в хода на един бъдещ законодателен процес, доколко тази норма на решаващото правомощие на общото събрание да определя промени в работата на съдия от една материя в друга и при липса на негово съгласие, за удачна проява на съдийско самоуправление. Действително това създава един явен или латентен конфликт между колегите, което не би следвало да се случва.

Моля, за вашите оценки и коментари по повдигнатите теми.

Колега Лазарова като дългогодишен съдия, съвременник на редица промени в законодателството и преди съдийското самоуправление, и по време, как оценявате ролята на съдийското самоуправление, което е нормативно установено и следва да се съблюдава от колегите?

АНГЕЛИНА ЛАЗАРОВА: /не се чува, има проблем с връзката/

ВЕРОНИКА ИМОВА: Колега Янакиева, заповядайте!

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА: Натрупах се доста теми. Ще взема думата освен като член на Управителния съвет и като председател, член на Общото събрание и като съдия, защото действително имам поглед, ако изобщо има страни аз съм в поглед и от двете страни, и като административен ръководител, и като член на Общото събрание.

Вземам повод от няколкото теми, които се натрупах. Първо това е, за което говори колегата Георгиев, че колегите от общите събрания не са запознават навреме с дневния ред, обявен, или в зала, или събранията се насрочват в дати, в дни, на които им е невъзможно в повечето случаи в петък. Ще ... в рамките на нашия съд – ние приехме правила по наше предложение на ръководството и общото събрание, където в правилата определихме срок, след който аз не мога нищо друго да направя, в срок от пет работни дни преди датата на заседанието, в които трябва да им съобща разпореденията за свикване на общо събрание. Имаме само едно изключение и то е едно от два дни при извънредни случаи, т.е. решили сме, че пет работни дни ни са достатъчен срок, в който колегите да се запознаят с дневния ред и да могат да изразят

становище, като сме регламентирали и двудневен срок преди събранието това становище ако някой иска да изрази такова до го направи писмено, за да можем да го съобщим на колегите. Не знам как е при другите съдилища и какви са правилата на общите събрания, но това е регламентирана възможност в ЗСВ, доколкото ми е известно за всичките общи събрания, но ние сме приели такива правила. Виждам, че за окръжните съдилища това е 85, ал. 1, т. 6, биха могли да регламентират какъв минимален срок, който да е задължителен и да не го нарушават, за да може да се регламентира възможността членовете на общото събрание да се запознават с дневния ред. Поне при нас това работи и колегите се чувстват добре така и те, но и ние като ръководство.

По отношение културата за неучастие в общите събрания действително и аз наблюдавам такава, и в нашия съд има такъв проблем, сякаш той се задълбочи след пандемията и всичките епидемични обстановки, които бяха обявявани, защото се наложи Общите събрания да се свикват както сега, участвам аз чрез видео-конференцни връзки, след което вече връщането на работа и завъртането на колелото в обратната посока някак си се случва по-бавно и по-мъчно, отколкото на всички ни се иска. Действително има такова отдръпване, в някаква степен и аз съм била изправена по това да мисля по какъв начин да мотивирам колегите да участват, освен, че това не би трябвало да се налага, защото е задължение, изрично регламентирано в закона, явяването в общо събрание, точно такова задължение, както се забелязва в открити заседания, както със ... работа и т.н. и въпреки това някак не е допустимо или поне според мен е така административните ръководители да подхождат към

санкции, макар че съм чувала, че има и такива вероятности и възможности, или поне ръководители, които разсъждават на тази тема по отношение на колеги, които не влизат в общото събрание. Аз от година и половина си правя труда, освен че изрично написвам протокола на всяко общо събрание кой колега се явява и кой не, и да му предавам дали това е поведение, дали това е тенденция в поведението на колегите, или са някакви извънредни случаи, наистина тъй като ние им съобщаваме единствено и само по и-мейли свикването, подписали сме декларация, че ще се ... уведомят когато получим съобщение в и-мейла и по някакви причини не са си отворили и-мейла или нещо се е случило, досега не съм констатирала такава крайна тенденция в поведението на колеги, които да не идват трайно на общо събрание. Случвало се е един-два пъти. И тези случаи си мисля, че ролята на административния ръководител да подходи към един персонален разговор с конкретния колега. Вярно е обаче, че това е вероятно възможно в по-малките или средни съдилища. В един ... какъвто са Софийския районен, Софийския градски съд това е изключителна натовареност и за колегите, предполагам че тази форма ни била работеща и наистина в такъв голям съд, за такива съдилища би трябвало действително да се подходи по някакъв друг начин, да се регламентира, да се измисли някакъв друг подход, така защото на колегите да бъде обяснено, че това задължение всъщност не трябва да се схваща толкова като тежест, а колкото като възможност и като онова правомощие, което колегите действително трябва да упражним, за да им мотивира впоследствие да участва в изпълнението на това решение и да се чувства случил се по някакъв начин, да бъде чуто неговото мнение и той да вземе участие. Мисля,

че трябва действително за големите съдилища и мисля, че е ролята на ръководителя да вземе мерки и то чрез разговори, не виждам по какъв друг начин би било да се използва да бъде мотивиран колега и то защо и да е нужно да се мотивира, след като това е негово задължение.

Сега, делегирането на правомощия, в нашия съд ние практикуваме подобно действие, не предприемаме такива, защото настояваме, че ЗСВ точно регламентира правомощия за делегации и за упълномощаване на колега да участва в общо събрание и да взема, да гласува, да участва вместо мен или ... Така че в нашия съд такава практика няма, който дошъл-дошъл, който не дошъл се възприема, че не се представлява и не може това да се случва. Според мнението на съдиите, да, бих се съгласила, че това до някаква степен засяга индивидуалната съдийска независимост, но аз като ръководител ще ви кажа, че понякога се налага изключително спешно вземане на мерки, защото случвало се е по различни поводи колега да депозира молба и да напуска изобщо системата, знаете това се случва в едномесечен срок и съответния административен ръководител има този едномесечен срок да реагира и да размести съставите, така щото да ги попълни с необходимата бройка. Действително правомощие на Общото събрание и както в административните виждания в общите е да взема решения относно съставите, но тук може би трябва да се направи едно по-ясно разграничение какво се има предвид в закона – съставите персонално, интуито-персоне или съставите като бройка, съставите на отделенията като бройка или съставите на отделенията като имена, като личности, които ще вземат участие в тези отделения. Там има

малко струва ми се такова двуюко тълкуване и е възможно, не знам дали някъде се е случило, но е възможно да се стигне до едно неправилно решение. Практиката в нашия съд през предходен период, много отдавна, преди 10 години имахме, не знам, но тогава ми се струваше, че е проблем, от дистанцията на времето вече си давам сметка, че е проблем, който е трябвало да бъде решен по този начин, ние всъщност събрахме две отделения в едно и това стана с решение на Общото събрание. По този начин колеги пак персонално от едно отделение всъщност бяха преместени в друго, но това стана с решение на Общото събрание и аз не виждам друг начин, по който действително да се стигне до по-добра организация на работа именно извън решението на Общото събрание. Не би трябвало това да става чрез еднолично правомощие на административния ръководител, защото действително е възможно някъде неговия субективизъм да вземе връх. Има такива колективи и няма какво да си затваряме очите пред това, че в колективите има проблеми, колкото са по-големи колективите е нормално да има хора с различно мнение. Иначе като общо мое мнение по отношение на съдийското самоуправление категорично, категорично е нужно, аз мисля, че плюсовете, откакто е регламентирано то и се даде тази възможност са много повече, то трябва да съществува, трябва да има възможност да се упражнява от колегите и не мисля, че има чак толкова регламентираны възможности Общото събрание, представете си, да злоупотребява с тази власт.

Само още един пример ще ви кажа и ще преустановя моето становище. Ще обърна внимание на точка 8 в чл. 92 на ЗСВ, това са правомощията на Общото събрание, където ... има възможности в 85, ал. 6, за окръжните само давам пример, това е правомощието на

Общото събрание да приема правила за определяне на натовареността на председателя, на заместниците на председатели на отделения и т.н. Имам основания да считам, че тук е възможно действително да се стигне не толкова до злоупотреба, колкото до неразбиране на колегите от Общите събрания в какво точно се състои ежедневната дейност на ръководството на един съд, защото ние знаем, че ВСС е приел правила за определяне на натовареността на съдиите. Същевременно обаче съществува и това регламентирано законово правомощие на Общите събрания да направят това. И се стига до това няколко Общи събрания да не се съобразят с правилата за определяне на натовареността на съдиите, именно защото казват, че акт от по-висока степен регламентира тези взаимоотношения и не може ВСС по някакъв начин чрез тези правила да ограничава правомощията на Общите събрания, да регламентира тази натовареност, т.е. да определят процента натовареност, а в правилата ВСС не знам на колко от вас известно, но предполагам на всички, в приложенията е регламентирал натовареността на ръководствата, на принципи ако участват в комисии, в състави и т.н. Така че може би тук в някаква степен да се разсъждава и да се направи опит да се разграничи докъде е правомощието на Общото събрание, но откъде нататък е правомощието на ВСС да прави това.

Това е. Надявам се да съм била достатъчно изчерпателна.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря Ви, колега Янакиева.

Колега Лазарова, решихте ли проблема със звука?

АНГЕЛИНА ЛАЗАРОВА: Чудесно. Много благодаря. Защото в различните форми ползваме различни технически средства и понякога става така. Наистина моля да бъда извинена, че закъснях,

както чувате и гласа ми малко не е добре, имаме всякакви проблеми и ... съжалявам, че така, емоцията винаги е с мен.

Темата наистина е много богата на най-различни аспекти, радвам се, че чух становището на съдия Янакиева, защото смятам, че много от нещата, които тя каза и останалите колеги, които говориха преди това, известни бележки имам и ще ги кажа.

Мога да подкрепя и да застана зад тази позиция, но на първо място искам да започна с това, че неучастието, неизпълнението на задължението, това, че не отиваш да се срещнеш с колегите, с които работиш според мен е проблем по-дълбок и не е проблем на закона, и не е проблем на правилата, а е проблем просто човешки, на един недобър колектив, или на един колектив, който страда от някакви противоречия, изразяващи се във външната форма, на нежеланието да взема участие там. Един от посоките на тези проблеми, особено в големите съдилища би бил повод за подобен тип отношения, това е мотивацията на колегите, е загубена отдавна, прегоряли, без перспектива да са в която може би са искали, понеже казахме, г-жо Имова, да, 30 години стаж имам в съдебната система, видяла съм различни неща, но това, което е основното и това, което не се променя това е преодоляването на умората, преодоляването на трудностите, преодоляването на собствените ти сили, които понякога не стигат в името на това работата да си я свършиш, да си я свършиш качествено и в срок и тук е голямото значение на мотивацията. Никога не съм имала проблем с нито хората, които са ме подкрепили, за да бъда член на Съвета за партньорство, не съм се сблъсквала със ситуация, която да е имало крайни противоречия между Общото събрание или административните ръководители. Лично аз имам

изключителния късмет да работя с ръководители, които действително проявяват професионални, човешки, професионални от гледна точка на това да умееш, да ръководиш лидерски качества, защото административния ръководител според мен и колегата го каза това, трябва да има подход към индивидуалните хора, с които работи, защото ако той е прекрасен ръководител, но екипа му не е с него той нищо няма да постигне. И тук е мястото на самоуправлението действително, защото добрите идеи се раждат тогава когато има повече гласове, повече мнения. Практиката с делегиране на гласуване при нас не е позната, но се набира такава скорост в друго мислене за някои от посоките на нужни решения, вземани от Общо събрание да бъде неприсъствено такова проведено, т.е. ако практиките от ... дистанционните форми определени въпроси, които могат да бъдат решени кратко с писмен подпис, т.е. с писменото съобщение по т.нар. „неприсъствено Общо събрание“. Не зная дали при вас това е позната практика, виждам вече, че се прилага на различни места, това са въпроси, текущи, с технически характер, които не изискват някакъв дебат и мисля, че е една добра възможност част от времето, което колегите така или иначе искат да използват в друга посока, по-полезна за делата им, а не в общите теми, които не са толкова важни биха могли да ползват тази идея. Разбира се, това казвам, определени технически проблеми, които не налагат да се събираме всички в определен ден. Колегата Георгиев спомена за друг феномен, който аз също виждам и ми е познат, а именно това е, макар всички съобщения, макар всички уведомления, колегите казват: аз не зная, че трябва да бъде, не знам къде, не разбрах за това, не разбрах за онова. Една добра практика, която прилагах от много години са

вътрешните страници на съдилища и още с влизане и сядане на компютъра съобщение, което излиза и казва в кой ден, в кой час, какво се случва, колегите в различните отделения имат и вътрешни формули, а по този начин биха могли да се задълбочат определени ... и материали, и това да бъде спестено като усилие вече в самото Общо събрание да се запознаеш с проблема, за да стигнеш до някакво мнение.

По повод на несъществуващото напрежение понякога според мен големите съдилища и примера, който четем, защото аз не работя в софийските съдилища и чета за това само, разбира се, от колегите, на които мога да вярвам с техните лични впечатления, но струва ми се, че проблеми по места, те са много специфични, някак не засягат цялостния извод за работата на това самоуправление, което и аз приветствам и се радвам, че го има.

Съвсем още мъничко искам да кажа нещо, че струва ми се много важно преосмисляне на този пакет от правомощия, защото в някои отношения, може би колегата Янакиева в опита като ръководител по-добре знае, аз го зная от колеги, които са такива, че в някои случаи административния ръководител е свързано лице по проблем, които налага незабавно, спешно вземане на решение и то не може това да се случи в рамките на три или четири дни, или пет дни, понякога един подпис на една фактура означава важно решение и стъпка за съда. Смятам, че правомощията, просто минали са доста години, г-жо Имова, Вие казахте и седем години, да, така е, но след КОВИД и в технологичния етап от който живеем първо можем да обясним комуникацията си и второ – би трябвало да видим кое е най-същественото, за кое ни трябва волята на целия колектив, както

каза и колегата преди това, която говори Велинова, за кое трябва да сме всички и за кое не е необходимо това и да се търси баланс изцяло в полза на качеството на работата ни. И чувството ни, че сме свободни и независими, което действително е много вярно, но за мен това е персонална характеристика, свързани с личностните качества, за които може би е добре наистина да говорим. Компетентността е много важно нещо. Не може един съдия да отиде наказателен и да работи в граждански състав. Това е абсурд! Още повече когато е кандидатствал и е спечелил конкурс. Тук намесваме няколко принципа в противоречие с етичните правила... магистрати. Той не може да бъде компетентен ... , нито може да бъде независим. Много ви благодаря за времето и темата, прекрасна е, не искам да отнемам от форума, за да могат останалите колеги да вземат отношение. Дано вървим към по-доброто! Благодаря ви.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря Ви и аз, съдия Лазарова.

Уважаеми колеги, има ли други желаещи от вас да споделят своите виждания, практически опит от прилагане на нормативно установения принцип на самоуправлението на съдиите?

Колегата Велинова иска да вземе думата.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: По повод казаното и от колегата Георгиев, и по повод на становището, че в софийските съдилища няма единност, има разногласие в Общото събрание бих искала да кажа, че всъщност пък това е едно от най-ценните неща на съдийското самоуправление. Всъщност не е необходимо Общото събрание да има единно мнение и всички да сме на едно мнение. Изключително важно е да има един общ форум, в който различните становища да бъдат обсъдени и всъщност когато хората комуникират

и обсъждат нещата те могат да стигнат, дори е възможно в някои случаи мнозинството да промени мнението си, ако има естествено чуваемост, т.е. за мен това е може би най-ценното нещо на съдийското самоуправление, възможността да се чуят различни гледни точки, да се чуе мнението може би на малцинството е най-голямата ценност на това нещо, тъй като, то също е важно, в смисъл трябва да се знае какво мислят колегите, дори и един колега да е на различно мнение трябва да се знае неговото мнение и съответно трябва да се разсъждава върху това дали всъщност няма някаква, нещо, с което Общото събрание трябва да се съобрази, защото и диктатурата на мнозинството, на малцинството, също не е решение. Винаги трябва да се даде възможност да се изслуша мнението на малцинството и евентуално да се обсъди и да се види дали всъщност и там не пропускаме нещо, което е важно, за да можем да подобрим нашата работа.

По отношение на разпределението на колеги, които са спечелили конкурс за една колегия и трябва да отидат в друга, въпросът наистина е изключително сложен, съмнявам се дали трябва действително да се направи една дискусия в много по-голям, може би между съдиите в различните съдилища доколкото, как всъщност трябва да се случва това, защото въпроса наистина е много сериозен и води и до конфликти, и до решения, които виждат част от колегите, в същото време понякога се налага да се направи такава отмяна, може би трябва някакви правила да се измислят в някакъв по-широк форум. Това е моето мнение. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, колега Велинова.

ВЕРОНИКА ИМОВА :Уважаеми колеги, стигаме до извода,

от досега споделеното от Вас, че съдийското самоуправление е един положителен нормативен пробив в това да се утвърждава независимостта на съдиите, индивидуалната и общата. Налага се заключението, че следва да се доразвива прилагането на самоуправлението като проява на демократичните принципи в организацията на работа на съдиите. Вярвам, че всяка форма на власт е оправдана, когато се упражнява отговорно. Властта не съществува сама за себе си, а е средство, за да бъдат отстоявани интересите на тези, които я делегират. Като съдии сме обществено ангажирани да отстояваме върховенството на правото, предпоставка за което е индивидуалната независимост. От тази гледна точка предизвикателство пред мнозинството е да чуе инакомислещия, да осмисли казаното и да разпознае градивната критика, и от своя страна да даде обратна връзка, позволяваща преосмисляне на заявената опозиция. Ако по отношение институционалната независимост при нормативно утвърденото разделение на властите на концептуално ниво тя е гарантирана, независимостта на магистрата и в частност на съдията в рамките на самата съдебна власт предпоставя орган, който реално да гарантира неговата независимост. Този гарант може и следва да бъде формирана самоуправляваща се от съдии общност. Ето защо, считам, че институционализирането ѝ чрез придадените изрични правомощия на общите събрания е ефективно средство за утвърждаване на независимостта. Ние сме призвани да защитаваме правата на гражданите, юридическите лица, държавата, да решаваме справедливо споровете, съгласно закона. Наред с това общността следва да организира себе си, начина, по който живее в един колектив, който трябва да осигури творческата среда, за да извършва

основната дейност. Колегата Лазарова точно се изрази и каза: за кое ни трябва волята на целия колектив. Ами, очевидно не са без значение лидерските качества, не са без значение лидерските качества на административния ръководител, който ще организира колектива си и неговата основна задача е да го информира, да му дава правилните насоки, правилната фактическа база, върху която общото събрание да разсъждава, т.е. да разполага с обективните факти, след което лесно ще вземе своите решения. Може би това е основната роля, при едно честно, откровено поставяне на актуалната ситуация, в която трябва да се реши даден проблем. Дали ще бъде командироване, дали ще бъде процент на натовареност на колегите и какви критерии ще се възприемат от общото събрание по отношение на професионалните и лидерски качества за ръководители на съответния съдийски колектив. Всъщност правилно се каза и от колегата Велинова, тук чухме, че понякога диктата на мнозинството не води до утвърждаване на демократичните принципи, защото трябва да се чуят и инакомислещите и да се вземат общи решения, които са в полза на колектива, т.е. вървим към възможности за разширяване на съдийското самоуправление. Така поне виждам като идея, която се сподели от всички вас.

Благодаря ви по тази тема и ако желаете да се обединим в решение. То да е в смисъл:

Подкрепяме позитивите при прилагане регулативната функция на института на съдийското самоуправление, както и тенденциите за нормативното му усъвършенстване за укрепване независимостта на съдебната власт.

Ако сте съгласни?! Да, не виждам против.Приема се.

Благодаря ви, колеги.

И да преминем към втората тема, тя също е доста сложна и интересна, която всъщност засяга повече прокурорите, но ние бихме се включили с удоволствие в обсъждането. Давам думата на колега Ангелова.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Здравейте, уважаеми колеги. Аз съм представител на Асоциацията на прокурорите в България и ще взема отношение по втората част от така обявената тема за разглеждане в днешното заседание на Съвета по партньорство, а именно по правомощията на Република България относно конституционно утвърдените ѝ такива, да следи за спазване на законността, като предприема съответни мерки за отмяна на незаконосъобразните актове, което правомощие е регламентирано в чл. 127, т. 5 от Конституцията на Република България.

Освен това в определените от закона случай прокуратурата като страна участва и в граждански, и в административни дела, което нейно правомощие е регламентирано в чл. 127, т. 6 от Конституцията на Република България.

Така конституционния законодател е закрепил на конституционно ниво известния правен статут на прокуратурата като надзор за законност, доразвит като правомощия и способности съобразяването му от страна на прокуратурата в АПК и в ЗСВ.

За конкретизация всеки един от магистратите е наясно, че Законът за законност се упражнява от Върховна административна прокуратура и от съответните териториални прокуратури, съобразно тяхната компетентност. Безспорно е, че дейността на прокуратурата по надзора за законност не е самоцелна. В изпълнение на тези свои

конституционни правомощия, които биха могли да се определят като право и задължение на прокуратурата същата осъществява дейност по разкриване на незаконосъобразните актове и действия, и по предвидения за това процесуален ред ги оспорва. Тя действа и съгласно утвърдения от АПК основни принципи в административния процес, които са за законност, съразмерност и правенство и съответно те са закрепени в чл. 4 до 8 от АПК. Актовете, посочени в чл. 127, т. 5 от Конституцията, спрямо които прокуратурата предприема действия за отмяна са посочени конкретно в АПК в чл. 16, ал. 1, т. 1 от него. В посоченият текст от АПК и конкретно в т. 3 правомощието на прокуратурата е свързано със следното – да следи за спазване на законността в административния процес, а в т. 5 се слага ударение върху незаконосъобразността на изрично изброените административни актове. Не случайно в посочения кодекс, закон, е конкретизирано, че прокуратурата с нейните правомощия на първо място следи за наличие на незаконосъобразност на актовете и едновременно с това следи и за наличие на важен държавен или обществен интерес. Освен АПК другият закон, въз основа на който прокуратурата черпи своите правомощия за осъществяване на функцията си като общ надзор за законност е регламентиран и в чл. 145, ал. 1, т. 1 от ЗСВ, както и в чл. 145, ал. 1, т. 2 от ЗСВ относно личните проверки, възлагателните проверки в т. 3, предложение второ на същия закон. Така че бих могла тук да посоча, че възникналия обществен дебат, породен от определени, бих могла да кажа, политически сили, дали прокуратурата трябва да се меси в това, дали са законосъобразни или не актовете на изпълнителната власт и други органи считам, че напълно не почива на закона, тъй като споменах и

представих на вниманието основните закони, в случая АПК и ЗСВ, които се основават на конституционните правомощия прокуратурата да следи за законосъобразност на актовете в случаи, в които констатира, че е налице такава незаконосъобразност тя е длъжна да ги оспори пред съответния орган, дали ще бъде съд или ще бъде административно наказващ орган, на когото се изпраща преписката съответно и съответно този орган е длъжен да осъществи по-нататм своите действия. Ако не ги осъществи, тук отново има едно правомощие на прокуратурата, която може да накаже съответния орган за неговото бездействие, съответно като се основава на възможностите за търсене на наказателна отговорност.

Бих могла да кажа още и да посоча конкретно в кои случаи прокуратурата реагира, например един от случаите когато тя намира, че е налице важно обществен и държавен интерес, и е длъжна в случай има право и задължение съответно да защити съответните права и да се намеси в образуван процес, например по жалби срещу ревизионни актове за данъчни задължения по Закона за данък върху добавената стойност и Закона за корпоративното подоходно облагане в случаите когато стойността е над 100 хиляди лева. В друг случай при жалби срещу заповеди за отнемане на право на пребиваване в Република България, налагане забрана за влизане в страната и експулсиране на чужденци, съгласно чл. 46, ал. 2 от Закона за чужденците в Република България, в производствата относно законността на местен референдум и неговите резултати, това е по Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление. Също така по Закона за управление на средствата от европейските структури и инвестиционните фондове, и

решенията за определяне на финансова корекция. От друга страна участието в кои случаи прокуратурата участва по преценка в производствата пред Върховния административен съд. Тези случаи също се определят на базата на конституционно определения принцип за това дали е налице важен държавен обществен интерес, който следва да бъде защитен. Част от тези случаи са по жалби срещу решения на Министерския съвет, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“, с които се налагат мерки по Закона за мерките срещу финансиране на тероризма, по оспорени решения на ВСС относно освобождаване от длъжност и налагане на дисциплинарни наказания „понижаване в длъжност“ и „освобождаване от длъжност“, които са наложени, съгласно текста от ЗСВ в производството относно законосъобразността на резултатите от национален референдум, по Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, както и по жалби срещу заповеди на председателя на ДАНС и на главния секретар на МВР за прилагане на превантивни мерки за противодействие на тероризма. Това е един общ обзор, който направих и считам, че на днешната дискусия друг представител на прокуратурата не участва, но присъстват колеги, които се занимават с административно право, както и гражданско, които със сигурност имат дълъг опит в работата с дела, които са образувани по посочените закони, и в които прокуратурата участва като страна в процеса. За да осъществим една дискусия по този въпрос бих желала всеки един от вас или част от вас, уважаеми колеги, които имат впечатление за участието на прокурора в процеса да изложат своето виждане и съответно основния въпрос дали това

правомощие, което е конституционно скрепено на прокуратурата има отражение, положително отражение или съответно отрицателно в сферата на социалните отношения. Може би г-жа Имова ще се включи ако има становище.

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА : Колеги, ако позволите. Тъй като ми се налага, имам свикано Общо събрание от 11 часа и вече закъснявам, искрено се надявам това да не се отрази на кворума и ако позволите първа да взема становище по тази точка.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Заповядайте, колега!

ЕЛЕНА ЯНАКИЕВА: Аз не мога да взема различно становище от това, което е изразено вече като такова на Върховния административен съд и по повод образуваното конституционно дело, а и в лично качество и като административен съдия мисля, че тези правомощия на прокуратурата по възлагането на проверки и ревизии, при данни за незаконосъобразни действия, извършването на действия за предотвратяване на закононарушения, които не представляват престъпления би трябвало да се, лично мое мнение, да се възприемат като правомощия на прокуратурата, с които тя регламентирано да може да разполага. Свидетел съм в качеството ми на административен съдия за действията, които колегите прокурори от Окръжна прокуратура вземат по отношение на поднормативните актове от местно значение, те имат право на протест пред административните съдилища и изключително активно упражняват това свое правомощие и бих го нарекла правилно, защото в много случаи по техни протести се стига до решения, с които незаконосъобразни актове се отменят. В този ред извършването на проверка преди това не би трябвало или поне по мое мнение не е

редно или няма основание да се възприема, че не може да се регламентира като тяхно правомощие, по-скоро точно обратното – подобна проверка би съпътствала или би още повече мотивирала тяхното становище да депозират протест пред нас. Това е само моят прочит, доколкото административните съдии имаме досег с тази дейност на колегите прокурори от окръжните съдилища, също на прокурорите от районните съдилища, с ... да депозират искания за възобновяване на производства и те активно работят в тази посока. Също съм свидетел лично на това. Не виждам смисъл да не може да извършва проверка преди това, а да има право да атакува този акт или тези действия прокурора в едно административно производство. Досега това е правено, но мисля, че регламентирана възможност те да извършват проверки би обогатила тяхната дейност. В този смисъл е и становището на Върховния съд, от което аз не мога да се разгранича. И ще се извиня затова, че трябва да напусна срещата. Надявам се тя да бъде ползотворна до нейния край.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря Ви, колега. Успешен ден Ви пожелавам!

Други колеги имате ли желание да коментирате въпроса, свързан с участието на прокурора в административния процес?

Съдия Велинова. Заповядайте, колега!

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Категорично считам, това е мое лично мнение, че правомощията на прокурора за възлагане на проверки и ревизии при незаконосъобразни актове и действия, и прилагане на мерки при установяване на закононарушения от страна на изпълнителната власт са конституционно съвместими и необходими. Смятам, че не може на един такъв ранен етап когато все още има

някакъв сигнал за някакви незаконосъобразни действия или акт, не може да се направи преценка за това дали се касае за административно нарушение, дали изобщо се касае за незаконосъобразни действия, дали това деяние всъщност не осъществява състав на престъпление. Всъщност както престъпленията, така и едни незаконосъобразни действия могат всъщност да представляват различна форма на обществено опасно деяние, могат да представляват незаконосъобразни действия, могат да представляват административни нарушения, могат да представляват престъпления, а след съответна проверка може да се установи, че всъщност не осъществяват нито административно нарушение, нито престъпление. Т.е. прокурорът няма как да прецени дали да образува досъдебно производство или да приложи своите правомощия в административния процес, или в гражданския процес, без да може да установи фактите, а фактите се установяват в зависимост от конкретния случай или чрез назначаване на проверка, или чрез назначаване на ревизия, в случай, че се касае за някакъв вид нарушение, което засяга данъчното облагане на държавата. Т.е. проверката е един способ, който дава възможност на прокурора когато има някакъв сигнал за някакви нередни действия да прецени дали има основание да реализира свои правомощия и кое точно свое правомощие да реализира. И в контекста на правомощията, които са му дадени от Конституцията, не само по чл. 128, а и по точка 5, а всички останали правомощия, включително и правомощието да ръководи наказателното производство. Няма как да му се отрече възможността да събере данни преди образуване на наказателното производство или няма как да му се отрече правомощието, с оглед

правото му да участва в административни или граждански дела, да събере данни преди това, за да прецени кое свое правомощие да упражни, т.е. той трябва да разполага с тази възможност. Едва след като приключи проверката, едва след като приключи ревизията, в случай, че тази проверка се изразява в ревизия, той може да прецени кое свое правомощие по чл. 127 от Конституцията на Република България да упражни, или ако няма данни за никакво нарушение съответно да прекрати преписката. И затова моето становище е, че в никакъв случай не може да се ограничи правомощието на прокуратурата да извършва проверки и ревизии. Следва да се има предвид, че всеки един орган на власт, без значение дали е прокуратура или друг орган на власт има възможност да извършва проверки, съгласно своята компетентност. Компетентността на прокуратурата е много широка, тъй като тя участва в гражданския и административни следствени дела, няма как на нея да ѝ се отрече възможността да извършва проверка, с която да се изясни фактите. Затова моето становище категорично е, че сега действащия режим и възможността, която има прокуратурата да извършва такива проверки и ревизии в никакъв случай не противоречи на Конституцията, напротив – доразвити са правомощията на прокурора в Конституцията в законите. Не знам защо се поставя сега отново този въпрос. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря, колега.

Друг колега. Уважаеми колега Георгиев, заповядайте!

АНДРЕЙ ГЕОРГИЕВ: Да взема думата, за да кажа, това сме го обсъждали и на Управителен съвет, няма да вземаме становище по въпросите, по които има образувано конституционно дело, тъй като

там сме взели такова становище и очакваме произнасянето на съда. Но никога обаче и никой от съдиите не се съмнява в правомощията на прокуратурата да събира информация, за да разследва престъпления, това разбира се винаги трябва да е възможно и възможността на прокуратурата да участва в административния процес. Тя ѝ е гарантирана сега и мисля, че финала в АПК в необходимите граници, т.е. прокуратурата не може да се намесва, вътрешния въпрос на нейните органи е кога според нея е целесъобразно да участва в производства за отмяна на административни актове когато не е задължително участие на прокурор и според мен това е разумно да се прави, тъй като прокурора може винаги да даде друга гледна точка спрямо спорещите, да изясни някакви обстоятелства относно делото. По отношение на гражданските дела ми се струва, че може би трябва да се помисли за кръга от делата, където да се даде възможност на прокурора да участва по свое желание, като мисля, че в производствата по Закона за закрила на детето, за настаняване извън семейството това понякога би било добре, тъй като има случаи на деца-нарушители, които са в конфликт със закона, при които може би са подходящи различни педагогически мерки, но това е една много по-дълга и може би трудна тема за съотношението между мерките за закрила на детето, производствата на Семейния кодекс и тези по Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, така че не смятам, че уредбата страда от някакви пропуски, а по отношение на конституционното дело ще реши Конституционния съд. Благодаря.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря колега, за становището Ви.

Друг има ли желание, уважаеми колеги, да изрази мнение?
Заповядайте, колега Лазарова.

АНГЕЛИНА ЛАЗАРОВА: Разбира се, че когато Конституцията регулира един въпрос, колкото и да дебатираме по него, това едно и също да си говорим всички под различен ракурс, но според мен една съществена разлика, която данъчните дела и понеже на бюрото да кажем имаме едно такова, което е към 10 хиляди страници, за да вземем решение по него за пореден път се запознахме с практиката и на Върховния касационен съд, която много ясно разграничава правоотношението, което има в рамките на административното производство, и което то се създава с този ..., и оттам нататък онова правоотношение, което се развива в рамките на едно наказателно производство, давам този пример, за да подчертая изключителното значение на функцията на прокурора или това, за което и колегата Янакиева, и колегата Велинова говориха, да разграничи кое какво е и в най-тежкия етап на едно наказателно производство, тогава когато ангажира физическата отговорност на определено лице, след като едно дружество, юридическо лице, което не носи такава отговорност е допуснало определени данъчни нарушения, но тук конкретно вече ракурса е различен, не може да отmine без подобна проверка, без подобно възлагане на ревизия в някои случаи, така че само малък пример в подкрепа на всичко това, което казах – смятам, че особена реформа на, да кажем, десетките български закони, които предвиждат административни нарушения за нещо, което в Наказателния кодекс е възведено като престъпление, точно тук за пореден път е мястото на прокурора да прецени за кой от двата пътя се отнася конкретната преписка, дали да продължи в

едната посока или в другата, но и към момента, и вие знаете, колеги, че това е много голям въпрос в кой момент нещо прераства като административно нарушение в престъпление. И тук ,а оттам нататък, разбира се, е съда. Много благодаря за тази възможност да го кажа. Благодаря.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА:Благодаря, колега. Много важно уточнение.

Съдия Имова, заповядайте Вие!

ВЕРОНИКА ИМОВА: Уважаеми колеги, пред Конституционния съд е допуснато за разглеждане искане само в едната му част - за установяване противоконституционност като противоречащо на чл. 127, т. 5 от Конституцията на Република България, на разпоредбата на чл. 145, ал. 1, т. 3 от Закона за съдебната власт, относно : „и действия" и „и ревизии", и по т. 6, в частта : „или друго закононарушение". Спори се, дали тези правомощия на прокурора да възлага проверки и ревизии, да прилага предвидените от закона мерки, са съвместими с Конституцията или за част от тях прокуратурата не навлиза в сферата на органите на изпълнителната власт. Считам първо, че прокуратурата е конституционно овластена да следи за спазването на законността, както по отношение на процесуалната ѝ роля, предвидена в нормативните актове, в НПК, в АПК, в ГПК, така и за осъществяване на превантивен и текущ контрол, в случаите, когато са налице данни за закононарушения или те са от естество да очертават достатъчно данни за извършено престъпление. Когато се прецени, че закононарушенията, за санкционирането на които са компетентни органи, извън съдебната власт, функцията на прокурора е

превантивна. Способът, механизмът, средството за получаване на такива данни от страна на прокурора, е именно проверката, ревизията, възлагането на такива към компетентните органи от прокурора. В резултат на проверката, той може да упражни правомощията си или да прецени, че са извън неговата компетентност, конституционно очертана по чл.127 от КРБ. В случая, ако превантивната роля на прокуратурата ѝ бъде отнета, то как ще изпълни и ще защити обществения интерес от противоправни действия, които могат да се квалифицират като престъпление или като друг вид закононарушение. Когато прокуратурата събере данните, които пък се отнасят към компетентността на други органи, тя изпраща материалите на компетентния орган. В чл. 145, ал. 1, т. 3 ЗСВ законодателно е продължено конституционното задължение на прокуратурата да следи за спазването на законността и че ограничаването на прокурорските правомощия би възпрепятствало прокуратурата да предотвратява, разкрива и реализира наказателно преследване спрямо извършилите престъпления, както и да реагира на противозаконни актове и действия на държавни органи. Действията на властническите органи, които могат да бъдат евентуално оспорвани, са по съществото си актове. Проверката може да бъде предварителен контрол, докато ревизията е само последващ контрол. По отношение на чл. 145, ал. 1, т. 6 ЗСВ , под „други закононарушения“ следва да се имат предвид административни нарушения и че при данни за евентуално нарушение, прокуратурата би трябвало да може да предотвратява извършването му. Излагам и разбирането си, че разделението на властите и проявлението му в конкретната хипотеза изисква спазване на правилото за ненамеса във

функциите на друг орган или институция. Прокуратурата в рамките на своите правомощия преценява дали е налице дадено закононарушение, както се изразиха колегите Велинова, Лазарова и Георгиев. Но за целта, тя просто трябва да има инструменти да прецени, а това са проверките, ревизиите, за да анализира дали едно закононарушение, при текущ контрол, се явява с такава обществена опасност, че може да се квалифицира като престъпление, съгласно Наказателния кодекс или пък да отнесе случая към останалите компетентни органи в изпълнителната власт. В този смисъл не се изземват всички функции по следене спазването на законността. Конституционно възложената роля на прокурора е и да сезира компетентните органи в случай, че не се касае за тясната възможност, дадена от Конституцията на прокуратурата да участва в наказателни производства, т.е. да образува наказателни производства, да следи за законосъобразното им провеждане, да повдига обвинения срещу лица при достатъчно доказателства и т.н. И тъй като има висящ каузален спор, предлагам да не взимаме крайно решение със становище по въпросите, по които има образувано конституционно дело, тъй като различните субекти, включително и представителите на професионалните магистратски организации са взели нееднозначни становища. Ще очакваме произнасянето на съда.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Благодаря, съдия Имова за Вашето становище.

Други колеги има ли, които имат желание да се изкажат? Всъщност не виждам такива желаещи. Бихме могли да преминем към съответно завършване и на тази част от посочената тема и дневния ред на днешното заседание на Съвета за партньорство, като

предлагам да се обединим с едно заключение, едно становище по тази тема. Не чухме в днешните изказвания колега, който да представлява определено съсловие на магистратите и да изрази становище, че прокуратурата не следва и няма право или пък не е необходимо, не е целесъобразно, да осъществява своите правомощия относно следенето на това дали е налице законосъобразно изготвените актове, както и да следи за спазване на държавния и обществен интерес в образуваните дела и преписки, които са по жалби или по сигнали. Тези правомощия на прокуратурата са конституционно закрепени и са конкретно регламентирани в ЗСВ и АПК. Начинът, по който осъществява, средствата, чрез които постига това свое правомощие, свое право и задължение прокурора осъществява чрез извършване на проверки или по ЗСВ ревизии, които назначава, в резултат на което преценява дали да се продължи работата по наказателен път, дали да се търси съответно наказателна отговорност или да се премине по друг ред. С оглед на което, колеги, виждам, че колегата Георгиев има желание да се включи.

АНДРЕЙ ГЕОРГИЕВ: Нашето становище пред Конституционния съд не е точно в този смисъл и е свързано с ограничаване на определена степен на съмнения за наличие на престъпление, но ние си държим на него, така че, да, общото ни виждане е такова, но с известни уговорки, в случаите когато прокурора смята, че поначало не смята, че има престъпление.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Добре, колега. Благодаря за уточнението. В този случай нашето заключение ще бъде такова, че ние не бихме могли да дадем категорично становище по отношение на посочения въпрос.

АНДРЕЙ ГЕОРГИЕВ: Аз съм съгласен да се каже това, което Вие казахте с уточнението – при условията, че може да извършва проверки по закона, при условията, предвидени от решението на Конституционния съд. Ако Конституционният съд каже, че тези правомощия са в съответствие със закона, разбира се, че щом закона го казва и този закон не противоречи на Конституцията, ние не можем да го изменим в Съвета за сътрудничество. Така че, да, въпросът е какво ще решението. Това е единственият проблем в случая, но иначе никой не отрича правото на прокурора да прави проверки и да събира информация, това би било абсурдно, как ще се разкрие престъпление ако не може да съберете документите, примерно документно престъпление, ако не може да събере съответните документи. Средство на правовата държава. Единственият проблем е в случаите когато няма съмнение за престъпление, а за друг вид.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Приключихте ли, колега? Благодаря, колега, за уточнението.

Всъщност ние още не сме свидетели на решение на Конституционния съд, всички ще се съобразим с решението на Конституционния съд, но ние в момента разглеждаме и беседваме по въпроса преди това решение и изразяваме мнението си. Така че, стигнахме до това решение. Съгласни ли сте така да го приемем, с уговорката, че ще се съобразим и съответно с решението на Конституционния съд, което е напълно нормално и разбираме го всички като магистрати. Благодаря ви за участието по тази тема.

Г-жа Имова ако има нещо да каже и да приключим заседанието. Аз благодаря на всеки един от вас за взетото становище

и за добрата работа, която свършихме по този важен въпрос. Благодаря и желая приятен ден и хубави празници.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Уважаеми колеги, благодаря ви за участието. Дискусията беше ползотворна. Благодаря ви за коректността и съпричастността към нашата обща работа. Желая ви да сте здрави и светли предстоящи празници! Всичко хубаво!

Заседанието на Съвета за партньорство към ВСС приключи в 11,57 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СЪВЕТА ЗА ПАРТНЬОРСТВО
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ: (п)**

ВЕРОНИКА ИМОВА